

Nr. 3796/05.08.2022

Către,

MINISTERUL FINANȚELOR

Adresa: B-dul Libertății nr.16, sectorul 5, cod 050706, București

Cabinet ministru

În atenția Domnului Ministru **ADRIAN CÂCIU**

Stimate Domnule Ministru,

Continuând analiza modificărilor aduse recent Codului fiscal prin Ordonanța nr. 16/2022, Camera Consultanților Fiscali dorește să vă supună atenției și efectul lipsei de claritate și predictibilitate generat de modul în care noul articol 43 alin. (5) din Codul fiscal este reformulat cu privire la dividendele distribuite/plătite fondurilor de pensii administrate privat și/sau fondurilor de pensii facultative. Concret, neclaritatea tratamentului fiscal aplicabil este determinată de eliminarea prevederii de exceptare a organismelor de plasament colectiv de la impozitarea dividendelor plătite de o persoană juridică română (prevedere aplicabilă dividendelor distribuite după 1 ianuarie 2023).

Descrierea situației de fapt

Prevederile actuale ale articolului 43 alin. (5) al Codului fiscal exceptează de la impozitare dividendele primite de la persoane juridice române de către următorii beneficiari: fondurile de pensii administrate privat, fondurile de pensii facultative și organismele de plasament colectiv fără personalitate juridică, constituite potrivit legislației în materie.

În acest sens, menționăm faptul că organismele de plasament colectiv au fost introduse în categoriile de beneficiari exceptate de la plata impozitului pe dividende prin Legea nr. 296/2020 *pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, pentru clarificarea faptului că exceptarea le este aplicabilă și acestora în virtutea faptului că nu sunt entități cu personalitate juridică, similar fondurilor de pensii (categorie care era deja exceptată la acel moment).

Prin Ordonanța nr. 16/2022 *pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, abrogarea unor acte normative și alte măsuri financiar-fiscale*, este înlocuit articolul 43 alin. (5) ce includea exceptarea de la impozitare a fondurilor de pensii facultative și cele administrate privat și organismelor de plasament colectiv. Alineatul 5 rescris, care este aplicabil în cazul dividendelor distribuite după 1 ianuarie 2023, prevede faptul că alineatele (2) și (3) ale articolului 43

cu privire la cota de impozitare, declararea și plata impozitului devin aplicabile și dividendelor distribuite/plătite fondurilor de pensii administrate privat și/sau fondurilor de pensii facultative.

Având în vedere modificarea introdusă prin Ordonanța nr. 16/2022 asupra articolului 43 alin. (5) care înlocuiește prevederea cu privire la exceptarea fondurilor de pensii și organismelor de plasament colectiv de la impozitare și a faptului că noul articol prevede aplicabilitatea prevederilor cu privire la cota de impozitare, declararea și plata impozitului pe dividende pentru dividendele distribuite către fondurile de pensii administrate privat și fondurilor de pensii facultative (eliminând practic excepția de neimpozabilitate pentru acestea), este neclar care este tratamentul aplicabil beneficiarilor organisme de plasament colectiv.

Bază legală

Legea nr. 296/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

20. La articolul 43 alineatul (5), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

*"a) fondurilor de pensii administrate privat, fondurilor de pensii facultative și **organismelor de plasament colectiv fără personalitate juridică**, constituite potrivit legislației în materie;"*

Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal înaintea modificării aduse de Ordonanța nr. 16/2020

Art. 43: Declararea, reținerea și plata impozitului pe dividende

*(1) **O persoană juridică română care plătește dividende către o persoană juridică română** are obligația să rețină, să declare și să plătească impozitul pe dividende reținut către bugetul de stat, astfel cum se prevede în prezentul articol.*

(5) Prevederile prezentului articol nu se aplică în cazul dividendelor plătite de o persoană juridică română:

a) fondurilor de pensii administrate privat, fondurilor de pensii facultative și organismelor de plasament colectiv fără personalitate juridică, constituite potrivit legislației în materie;

b) organelor administrației publice care exercită, prin lege, drepturile și obligațiile ce decurg din calitatea de acționar al statului/unității administrativ-teritoriale la acea persoană juridică română.

Ordonanța nr. 16/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, abrogarea unor acte normative și alte măsuri financiar-fiscale

3. La articolul 43, alineatele (2)-(5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(2) Impozitul pe dividende se stabilește prin aplicarea unei cote de impozit de 8% asupra dividendului brut plătit unei persoane juridice române. Impozitul pe dividende se declară și se plătește la bugetul de stat, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care se plătește dividendul.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), în cazul în care dividendele distribuite, potrivit legii, nu au fost plătite până la sfârșitul anului în care s-a aprobat distribuirea acestora, impozitul pe dividende aferent se plătește, după caz, până la data de 25 ianuarie a anului următor, respectiv până la data de 25 a primei luni a anului fiscal modificat următor anului în care s-a aprobat distribuirea dividendelor. Aceste prevederi nu se aplică pentru dividendele distribuite și neplătite până la

sfârșitul anului în care s-a aprobat distribuirea acestora, dacă în ultima zi a anului fiscal respectiv, calendaristic sau modificat, după caz, sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (4) lit. a) și b).

(4) Prevederile prezentului articol nu se aplică în cazul dividendelor plătite de o persoană juridică română unei alte persoane juridice române, dacă, la data plății dividendelor, fiecare dintre aceste persoane îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) persoana juridică beneficiară a dividendelor:

(i) deține minimum 10% din titlurile de participare ale persoanei juridice române care plătește dividendele, pe o perioadă de un an împlinit până la data plății acestora inclusiv;

(ii) este constituită ca o «societate pe acțiuni», «societate în comandită pe acțiuni», «societate cu răspundere limitată», «societate în nume colectiv», «societate în comandită simplă» sau are forma de organizare a unei alte persoane juridice aflate sub incidența legislației române;

(iii) plătește, fără posibilitatea unei opțiuni sau exceptări, impozit pe profit sau orice alt impozit care substituie impozitul pe profit;

b) persoana juridică care plătește dividendele:

(i) este constituită ca o «societate pe acțiuni», «societate în comandită pe acțiuni», «societate cu răspundere limitată», «societate în nume colectiv», «societate în comandită simplă» sau are forma de organizare a unei alte persoane juridice aflate sub incidența legislației române;

(ii) plătește, fără posibilitatea unei opțiuni sau exceptări, impozit pe profit sau orice alt impozit care substituie impozitul pe profit.

(5) Prevederile alin. (2) și (3) se aplică și dividendelor distribuite/plătite fondurilor de pensii administrate privat și/sau fondurilor de pensii facultative."

Opinia Camerei Consultanților Fiscali

Având în vedere cele de mai sus, expuse în cadrul rubricii *Situația de fapt*, considerăm că sunt necesare clarificări suplimentare, în sensul introducerii unor prevederi exprese în Codul fiscal cu privire la tratamentul fiscal aplicabil dividendelor distribuite/plătite de o persoană juridică română unui organism de plasament colectiv din România, întrucât modificarea poate crea confuzii cu privire la aplicarea legii.

De asemenea, considerăm necesară reformularea prevederii nou introdusă a alineatului (5) a articolului 43 care stipulează faptul că prevederile articolului 43 referitoare la cota de impozit, plata și declararea acestuia se aplică și dividendelor plătite/ distribuite către fondurile de pensii facultative și administrate privat.

Redăm în continuare opinia Camerei Consultanților Fiscali cu privire la modificarea adusă de Ordonanța nr. 16/2022, argumentând motivele pentru care considerăm necesară revenirea asupra formulării noului paragraf (5).

În înțelegerea noastră, prevederile articolului 43 al Codului fiscal (așa cum este stipulat la alineatul (1)) se aplică **dividendelor plătite de o persoană juridică română unei alte persoane juridice române**. Astfel, deducem că articolul 43 nu este aplicabil beneficiarilor care nu sunt persoane juridice (române), cum sunt fondurile de pensii, respectiv organismele de plasament colectiv, acestea fiind entități fără personalitate juridică.

În înțelegerea noastră, prevederile alin. (5) înainte de modificare, cu privire la exceptarea acestor categorii de la impozitare, au fost introduse în lege cu titlul de clarificare, însă scopul legii (și fără a exista această exceptare expresă) era acela de a considera dividendele distribuite către aceștia exceptate de la impozitare în virtutea faptului că acestea sunt entități fără personalitate juridică și, deci, nu sunt între categoriile de beneficiari vizați pentru impozitare. Considerăm că modificarea recentă adusă de Ordonanța nr. 16/2022 vine să întărească opinia noastră, întrucât fondurile de pensii facultative și cele administrate privat devin beneficiarii cărora li se aplică prevederile referitoare la cota de impozit, plata și declararea acestuia, existând necesitatea ca acest lucru să fie expres menționat în noua formă a legii (nefiindu-le aplicabile prevederile art. 1).

Însă, deși interpretarea noastră este cea expusă anterior, considerăm că modul în care este reformulat alineatul (5) al art. 43 în Ordonanța nr. 16/2022 poate crea confuzie, în sensul în care poate fi interpretat într-unul dintre cele două moduri pe care le redăm în continuare:

1. Întrucât fondurile de pensii administrate privat și fondurile de pensii facultative sunt expres menționate ca nemaifiind exceptate de la impozitare, organismele de plasament colectiv rămân în continuare exceptate în virtutea faptului că sunt entități fără personalitate juridică și nu s-a mai considerat necesară păstrarea prevederii anterioare (considerându-se redundantă);

2. Deși nu sunt expres menționați în noua modificare, faptul că forma articolului care prevede exceptarea pentru organismele de plasament colectiv a fost înlocuită, ar putea duce la interpretarea că legiuitorul a avut drept intenție eliminarea acestei excepții. Considerăm, totuși, această interpretare improbabilă dat fiind faptul că organismele de plasament colectiv nu sunt entități cu personalitate juridică și, deci, articolul 43 nu le este aplicabil (acesta făcând referire la impozitarea dividendelor distribuite de la o persoană juridică română la alta). Cu toate acestea, credem că nu putem exclude total o astfel de interpretare date fiind prevederile anterioare care exceptau expres această categorie și considerăm necesare clarificări în acest sens.

În situația în care intenția legiuitorului a fost aceea de a impozita veniturile din dividende obținute de organismele de plasament colectiv de la persoane juridice române, deși, așa cum menționam, considerăm că acest lucru este improbabil, dorim să punctăm faptul că această modificare ar conduce la o dublă impozitare a acestor venituri, după cum urmează:

- Veniturile din dividende se vor impozita cu impozit de 8% la momentul distribuirii/plății dividendelor de la persoana juridică română la organismele de plasament colectiv;
- Veniturile din dividende aferente deținerilor în organismul de plasament colectiv se vor impozita la nivelul investitorilor, persoane fizice beneficiare cu impozit de 8% în baza articolului 97 alin. (7) al Codului fiscal.

Practic, introducerea acestei duble impozitări va conduce la limitarea investițiilor în organisme de plasament colectiv din România și migrării investitorilor către jurisdicții cu un climat fiscal mai favorabil.

În Opinia Camerei Consultanților Fiscali, această dublă impozitare a dividendelor atât la nivelul organismelor de plasament colectiv, cât și ulterior la nivelul investitorilor, persoane fizice, în organismele de plasament colectiv ar fi inechitabilă și ar conduce la colectarea unor sume mai mici la buget prin măsurile pe care investitorii le vor lua în sensul limitării investițiilor în organisme de plasament colectiv din România.

Având în vedere cele două aspecte prezentate mai sus, considerăm că modul în care este reformulat paragraful (5) al articolului 43 poate lăsa loc interpretărilor și crea confuzii cu privire la aplicarea acestuia, fiind necesare clarificări pentru a putea fi posibilă conformarea fiscală a entităților vizate de modificare.

Solicitare

În legătură cu cele de mai sus, Camera Consultanților Fiscali consideră necesare următoarele ajutări asupra formei articolului 43 alin. (5):

1. Întrucât înțelegem că dividendele distribuite către fondurile de pensii facultative și cele administrate privat devin impozabile, prin excepție de la art. 1 care prevede aplicabilitatea impozitării doar pentru beneficiari persoane juridice, considerăm că par. (5) ar trebui reformulat în consecință. Mai exact, am considera oportună introducerea unei referințe la faptul că prevederile alineatelor (2) și (3) ale articolului le sunt aplicabile fondurilor de pensii, prin excepție de la alin. (1). Această referință ar fi utilă și în scopul înțelegerii faptului că organismele de plasament sunt exceptate în virtutea faptului că sunt entități fără personalitate juridică.
2. Introducerea unei prevederi exprese, similare celei dinainte de modificarea adusă de Ordonanța nr. 16/2022, cu privire la faptul că prevederile articolului 43 nu se aplică organismelor de plasament colectiv.

Vă mulțumim anticipat!

Cu deosebită considerație,

Dan Manolescu

Președinte CCF